

Тема:» ДЕФЕКТОЛОГІЯ ЯК ІНТЕГРОВАНА ГАЛУЗЬ НАУКОВОГО ЗНАННЯ. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ ДЕФЕКТОЛОГІЇ ЯК НАУКИ» (2год)

План

- 1.Дефектологія як інтегрована галузь наукового знання про закономірності в розвитку, навчанні й вихованні різних категорій дітей з особливостями психофізичного розвитку.**
- 2.Сучасна термінологія в умовах сучасної гуманістичної парадигми дефектології (корекційної, спеціальної педагогіки). Основні предметні галузі дефектології.**
- 3. Об'єкт, предмет і суб'єкт дефектології як науки.**
- 4.Мета і завдання дефектології, її зв'язки з іншими науками.**
- 5. Поняття «діти з вадами психофізичного розвитку» та форми їх освіти (інституціоналізація, інтеграція, інклюзія).**

Рекомендована основна література

- 1.Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки: [навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта»] / Олена Валеріївна Мартинчук. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 288 с.**
- 2.Синьов В.М. Основи дефектології: [навч. посібник] / В.М.Синьов, Г.М. Кобернік. – К.:Вища школа, 1994. – 143 с.**
- 3.Хитрюк В.В. Основы дефектологии: [учеб. пособие] / Вера Валерьевна Хитрюк. – Минск: Издательство Гревцова, 2009. – 279 с.**

Рекомендована додаткова література

- 1.Концепція спеціальної освіти осіб з особливостями психофізичного розвитку в найближчі роки та перспективу. – К., 2003.**
- 2.Специальная педагогика: [учебное пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений] /Л.И. Аксёнова, Б.А. Архипов, Л.И. Беякова и др. / Под ред. Н.М. Назаровой. – М.: Академия, 2001. – 400 с.**
- 3.Спеціальна педагогіка: [понятійно-термінологічний словник] / За ред. акад. В.І. Бондаря. – Луганськ: Альма-матер, 2003. – 436 с.**
- 4.Специальная дошкольная педагогика: [учебное пособие] / Е.А. Стребелева, А.Л. Венгер, Е.А. Екжанова и др. / Под ред. Е.А. Стребелевой. – М.: Академия, 2001. – 312 с.**

1.Дефектологія як інтегрована галузь наукового знання про закономірності в розвитку, навчанні й вихованні різних категорій дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Дефектологія вивчає закономірності та особливості розвитку, виховання та навчання різних категорій аномальних дітей. Сучасна назва “корекційна педагогіка” або “спеціальна педагогіка”.

Основним предметом дослідження дефектології є діти зрізноманітними дефектами психічного чи фізичного розвитку. Забезпечення оптимальних умов їхнього виховання та навчання для сприяння якомогакращій підготовці їх до самостійного активного суспільного корисного життя в нормальному соціальному оточенні.

Слайд №1

Корекційна педагогіка (дефектологія) - наука про психофізіологічні особливості розвитку дітей із фізичними та психічними вадами, закономірності їхнього виховання, освіти та навчання (Український дефектологічний словник, 2001). Згідно з державною класифікацією наукових спеціальностей в Україні корекційна педагогіка є самостійною галуззю педагогічних наук і складається з низки спеціальних педагогічних дисциплін, кожна з яких вивчає педагогічні проблеми конкретних категорій дітей з обмеженими можливостями.

Слайд №

Спеціальна (корекційна) педагогіка – це багатогалузева наука, що вивчає психофізіологічні особливості розвитку дітей з обмеженими можливостями та займається розробленням проблем їхнього виховання, навчання й корекції онтогенетичних недоліків. Вона забезпечує наукові основи роботи спеціальних освітніх корекційних шкіл і дошкільних установ, класів корекції (класів вирівнювання, компенсуючого навчання), логопедичних пунктів, спеціальних дошкільних груп при масових школах і дитячих дошкільних установах, які займаються вирішенням як загальних педагогічних завдань (всебічний розвиток і гуманістичне виховання особистості, навчання, трудове навчання, профорієнтація), так і специфічних: корекція порушень розвитку; корекційне

навчання й виховання; лікувально-профілактична робота; професійна

підготовка за доступною спеціальністю; соціокультурна інтеграція та адаптація (В.О. Липа, 2002).

Слайд №

Корекційна педагогіка- це педагогічна наука про сутність та закономірності освіти, навчання та виховання дітей з психічними і (або) фізичними порушеннями, шляхи корекції порушень їхнього психофізичного розвитку (С.П. Миронова, О.В. Гаврилов, М.П. Матвєєва, 2010).

2.Сучасна термінологія в умовах сучасної гуманістичної парадигми дефектології (корекційної,спеціальної педагогіки). Основні предметні галузі дефектології.

Слайд №

О.І. Кукушкіна (2002) зазначає, що терміни «спеціальна педагогіка» і

«Корекційна педагогіка» сьогодні використовуються в науковому і соціальному контексті як синоніми для позначення галузі педагогіки, яка вивчає умови навчання і виховання, необхідні дітям з різноманітними психофізичними вадами для досягнення максимально можливого особистісного розвитку, освіти і готовності до самостійного дорослого життя.

Слайд№

Сучасна зарубіжна корекційна педагогіка відрізняється в більшості

розвинених країн світу гуманним, коректним та тактичним професійнопедагогічним словником, особливо в тій його частині, яка використовується в соціальному, юридичному, педагогічному, філософському аспекті.

Слайд №

Основні предметні галузі дефектології.

Водночас корекційна педагогіка – це самостійна наука, яка має

свою концепцію, розв'язує певні завдання і об'єднує кілька самостійних галузей:

сурдопедагогіка – вивчає питання виховання й навчання дітей із

порушенням слуху;

тифлопедагогіка – займається питаннями виховання й навчання дітей із

порушеннями зору;

корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка) - вивчає питання

виховання й навчання дітей із порушеннями інтелекту;
логопедагогіка (логопедія) – досліджує питання вивчення та виправлення мовлення в дітей і дорослих;
артопедагогіка – вивчає питання виховання та навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату;
аутологія - вивчає навчання, виховання і корекція розвитку дітей із емоційними порушеннями (аутизм);
навчання і виховання дітей із ЗПР;
навчання і виховання дітей із вираженою девіантною поведінкою;
навчання, виховання і корекція розвитку дітей зі складними, комплексними порушеннями розвитку.

Основним предметом дослідження дефектології є діти з різноманітними дефектами психічного чи фізичного розвитку. Забезпечення оптимальних умов їхнього виховання та навчання для сприяння якомога кращій підготовці їх до самостійного активного суспільного корисного життя в нормальному соціальному оточенні.

Можливості соціальної реабілітації аномальних осіб - ця мета є основною для теорії і практики дефектології.

Поняття“реабілітація” (від лат. *re* - префікс, що позначає зворотну дію, та *habilitas* –придатність) у медико-педагогічному розумінні означає повернення хворої людини до нормального життя та праці в межах її психофізіологічних можливостей.

Реабілітація досягається здійсненням певних медичних заходів, спрямованих на повне або часткове відновлення порушених хворобою функцій, та системи виховних засобів, що активізують особистість хворого, забезпечують йому сприятливу позицію у налагодженні різноманітних соціальних зв'язків, якісну психологічну та професійну підготовку до виконання доступних видів трудової діяльності. Позитивно оцінюючи перспективи соціальної та трудової реабілітації аномальних дітей, дефектологія розробляє та науково обґрунтовує практичні шляхи розв'язання цього завдання. З цією метою в Україні створено систему спеціальних закладів для різних категорій аномальних дітей, де навчально-виховна робота максимально враховує особливості розвитку дітей з різними дефектами і спрямована на забезпечення повноцінного включення їх в активну трудову та суспільну діяльність. Для цього необхідне глибоке з'ясування

аномальних дітей і створити оптимальні умови, за яких ці можливості можуть бути реалізовані найповніше.

4. Мета і завдання дефектології, її зв'язки з іншими науками.

Слайд № Завдання дефектології

1. Здійснює різнобічне психолого-педагогічне та клініко-фізіологічне вивчення особливостей та закономірностей фізичного і психічного розвитку різних категорій аномальних осіб.
2. Визначає структуру дефекту при різних аномаліях і потенційні можливості розвитку різних сторін особистості кожної категорії осіб з фізичними та психічними дефектами.
3. Розробляє з психолого-педагогічних позицій класифікацію аномальних дітей, розв'язує задачі диференціації їх навчання та виховання.
4. Обґрунтовує принципи створення та розвитку системи спеціальних закладів для виховання та навчання аномальних дітей з метою здійснення оптимального впливу на їх розвиток, формування активної соціально адекватної особистості, підготовку та залучення до самостійної трудової та суспільної діяльності.
5. Визначає закономірності та особливості навчально-виховного процесу в спеціальних закладах для аномальних дітей, цілі, задачі, зміст, принципи, форми і методи їх навчання, виховання та трудової підготовки.
6. Розробляє спеціальні технічні засоби, що допомагають аномальним особам у їх пізнавальній діяльності та встановленні контактів з оточенням.
7. Визначає ефективні шляхи та засоби профілактики аномалій розвитку, попередження дитячої дефективності,
8. Вивчає особливості та шляхи поліпшення життя та діяльності аномальних людей у соціальному оточенні (сім'ї, трудових та навчальних колективах тощо).

Слайд № Уся наукова та практична діяльність, здійснювана дефектологами, спрямована на підвищення ефективності процесу соціалізації (від лат. socialis – суспільний) осіб з дефектами розвитку, тобто становлення особистості аномальної людини на основі оволодіння елементами соціальної культури та суспільними ціннісними орієнтирами.

Прогресивна дефектологія обстоює принципову можливість досягнення позитивних результатів у пізнавальному та особистісному розвитку аномальних дітей. Науковою підставою такого оптимізму в оцінці перспектив психічного розвитку аномальних є погляди видатних фізіологів І.М. Сеченова, І.П. Павлова та їхніх послідовників про велику пластичність центральної нервової системи. Її піддатливість впливам умов життєдіяльності організму. Якщо за відповідних умов такі впливи будуть позитивними, завжди можна розраховувати на зміни на краще. Численні експериментальні дослідження дефектологів і багаторічна практика виховання та навчання аномальних дітей у спеціальних школах переконливо підтверджують обґрунтованість оптимістичних підходів до розвитку таких дітей, оцінки можливостей виховання їх як свідомих і активних членів суспільства. У наступному буде наведено приклади видатних досягнень людей з вадами розвитку в різних галузях повноцінного творчого життя. Все це свідчить, що різні ознаки їх дефектного фізичного чи психічного розвитку виявились повністю або частково подолані під впливом компенсаторно-корекційних процесів.

Слайд № Компенсація та корекція аномального розвитку – основна проблема дефектології. Визначення ефективних умов, що сприяють цьому, є найважливішим завданням цієї науки. Розгляньмо суть зазначених понять.

Компенсація (від лат. compensatio – відшкодування, врівноваження) взагалю біологічному розумінні означає одну з форм пристосування організму до умов існування при випадінні або порушенні якоїсь його матеріальної структури або функції внаслідок перенесеного захворювання, травми, ушкодження.

При цьому відбувається складний процес перебудови функцій. З фізіологічної точки зору основою компенсаторного процесу є мобілізація значних резервних можливостей вищої нервової діяльності. Відомо, що живий організм у цілому та його центральна нервова система мають великі запаси надійності. У процесі компенсації на основі тісної взаємодії органів і систем організму перебудовуються та заміщуються функції, які спрямовані на відновлення оптимальної взаємодії організму, з середовищем при порушенні цієї чи іншої функції. Це здійснюється різними шляхами: функції дефектних органів заміщуються іншими, які дозволяють організмові підтримувати адекватні зв'язки з навколишнім середовищем, недорозвинені, порушені чи ослаблені функції повністю або частково відновлюються, перебудовуються відносини між ними,

формуються нові системи тимчасових зв'язків тощо. Внаслідок цього виникають нові способи одержання інформації, дій, поведінки в умовах дефектного функціонування або повного випадіння того чи іншого аналізатора (органу). Процеси компенсації, як фізіологічної міри, характерні й для тварин: на основі інстинктивно-біологічного пристосування організм тварини при випадінні чи порушенні якоїсь функції прагне до врівноваження з середовищем. Тут спрацьовують закони біологічного пристосування, що розвинулись у процесі еволюції живої матерії. Розвиток процесів компенсації у людини має якісно інший характер. Суть їх формування полягає не стільки в біологічному пристосуванні організму, хоча й тут ця фізіологічна реакція відіграє важливу роль, скільки внабутті нових способів дій, засвоєнні соціального досвіду в умовах свідомої, цілеспрямованої діяльності. Провідну роль у формуванні процесів компенсації в людини відіграють не елементарні, а вищі психічні функції, компенсація пов'язана з всебічним розвитком людської особистості. Як підкреслює М.Д. Ярмаченко, в дефектології, на відміну від медико-біологічного розуміння суті компенсації, вона розглядається як процес відновлення суспільно-особистісних функцій людини, а не функцій її окремого органу. Свого часу Л.С. Виготський принципово поставив питання про необхідність переорієнтації дефектології з позицій біологічної компенсації на ідеї соціальної компенсації дефекту. Він підкреслював, наприклад, що достатній розвиток функцій збережених органів, які компенсують аномальній дитині втрачену можливість діяльності ураженого органу (слух, дотик у сліпих, зір у глухих), пояснюється не вродженою витонченою будовою їх, нібито заздалегідь передбаченою "мудрістю природи", а тим, що ці органи посилено функціонують в досвіді аномальної дитини для успішного забезпечення її зв'язків з навколишньою дійсністю. Вказуючи на те, що особливості психічного розвитку дитини з дефектом, а вторинно-соціальними наслідками, викликаними цим дефектом, Л.С. Виготський вбачав головний шлях подолання відхилень у розвитку аномальних дітей у залученні їх до широкого кола соціальних відношень, спілкування з навколишнім світом, активної участі в загальнокорисній різноманітній діяльності при принциповій орієнтації на збережені можливості їх. Ці дуже перспективні для теорії та практики дефектології ідеї Л.С. Виготського знайшли підтвердження та науковий розвиток у працях його послідовників, зокрема українських учених-дефектологів І.Г. Єременка, І.С. Моргуліса, Є.Ф. Соботович, І.П. Соколянського, Н.М. Стадненко, М.Д. Ярмаченка та ін. Слід ураховувати, що не кожний дефект може бути повністю усунений на вищому рівні компенсаторного процесу. Наприклад, при серйозних порушеннях інтелектуальної діяльності у розумово відсталих дітей вищі психічні

процеси розвиваються вкрай повільно внаслідок грубих дифузних (від лат. *diffusio* – поширення), тобто розлитих, органічних уражень головного мозку, що охоплюють всю його структуру. Проте у цих випадках за сприятливих умов (головним чином педагогічного характеру) можна досягти значних успіхів у формуванні пізнавальної діяльності та якостей особистості таких дітей. У всякому разі, визнаючи певну обмеженість можливостей розвитку розумово відсталих дітей, не можна говорити про якість заздалегідь визначеної межі їхнього розвитку.⁵

Зауважимо, що вже сформовані компенсаторні процеси за несприятливих умов (надмірні навантаження, погіршення стану здоров'я при хвороботворних впливах тощо) можуть розпадатися, оскільки компенсаторні пристосування мають відносну, а не абсолютну стійкість.

Таке явище має назву **декомпенсація** (від лат. *de* – префікс, що позначає відсутність, недостатність, та *compensatio* – врівноваження), тобто це рецидив функціональних порушень раніше скомпенсованих. У випадках декомпенсації відмічають серйозні порушення розумової працездатності, зниження темпу розвитку, зміни ставлення до діяльності, людей. Тому тут необхідним є дотримання ряду спеціальних заходів, спрямованих на нормалізацію процесу розвитку.

Від компенсації слід відрізнити псевдокомпенсацію (від грец. *pseudos* – неправда, помилка, у складних словах відповідає поняттю “несправжній”), тобто такі уявно пристосовані, шкідливі утворення, які виникають як реакція дитини на ті чи інші небажані прояви до неї з боку оточення. До таких утворень можна віднести різні невротичні риси поведінки аномальної дитини, що формуються внаслідок низьких оцінок її особистості з боку інших людей. Наприклад, відповіддю на вкрай низьку оцінку навколишнього іноді можна пояснити навіть неадекватно завищену самооцінку розумово відсталих. Порушення поведінки розумово відсталою дитиною часто пов'язані з намаганням привернути до себе увагу людей, тому що зробити це іншим шляхом позитивними засобами дитина неспроможна. Сприятливий розвиток компенсаторних процесів у аномальних дітей залежить від цілого ряду спеціально утворювальних умов, до яких дефектологія відносить диференціацію навчання та виховання різних категорій аномальних дітей з урахуванням специфіки їхнього розвитку, позитивні взаємовідносини між членами дитячого колективу, педагогами та учнями, органічне поєднання навчальної та трудової діяльності, застосування різноманітних методів навчання, які максимально активізують самостійну пізнавальну діяльність дітей, сприяють свідомому засвоєнню ними навчальної інформації, використання

спеціальних технічних засобів, що допомагають покращити сприймання аномальними дітьми різноманітних сигналів ззовні, раціональний режим діяльності дітей, що запобігає перевантаженням і передбачає правильне чергування праці та відпочинку. У цілому процеси компенсації найвдаліше формуються за допомогою різноманітних заходів, що забезпечують корекційний вплив на розвиток особистості аномальної дитини.

Слайд №

Під **корекцією** (від лат. *correctio* – поліпшення, виправлення) у дефектології в широкому плані розуміють сукупність педагогічних та лікувальних засобів, спрямованих на виправлення недоліків розвитку дитини.

Термін “корекція” використовують також у вузькому значенні – виправлення окремих дефектів. Наприклад, “корекція вимови” – виправлення недоліків вимови дитини, “корекція зору” – застосування оптичних засобів (окулярів) для покращення зорової функції.

Слайд № Корекційно-виховна робота.

Цей процес здійснюється у двох взаємопов’язаних напрямках: а) виправлення недоліків в тій чи іншій сфері розвитку дитини, б) сприяння подальшому розвитку її як цілісної особистості.

Проведення корекційно-виховної роботи є специфічним і дуже важливим завданням спеціальних дитячих закладів, оскільки від якості її багато в чому залежить успішність розвитку компенсаторних процесів. Корекційна робота, пов’язана з навчанням і вихованням аномальних дітей, пронизує всю систему діяльності таких закладів. Кожен захід, що проводиться у спеціальній школі чи дитячому садку (урок чи позакласна бесіда, гра тощо), розглядають насамперед з погляду його ефективності в корекційно-виховному аспекті. Дослідження дефектологів свідчать, що корекційна робота дає позитивні результати, якщо вона побудована на змістовному матеріалі, зрозумілому, доступному (але не занадто полегшеному), коли діти усвідомлюють важливість його засвоєння. Тому найдоцільніше проводити таку роботу в процесі формування в дітей загальноосвітніх і трудових вмінь та навичок, передбачених навчальними програмами для різних років навчання у різних типах спеціальних шкіл, а також під час цікавих змістовних виховних заходів, що відповідають віковим особливостям розвитку дітей. Крім зазначених форм навчально-виховного процесу, передбачено також додаткові індивідуально-групові заняття лікувально-корекційного характеру (заняття з лікувальної фізкультури, логопедичні тощо). Корекційно-

виховна робота у спеціальних дитячих закладах передбачає комплексний вплив на різні сторони розвитку аномальної дитини, оскільки наявність певного дефекту не означає ізольованого випадіння тієї чи іншої функції, а створює цілісну картину атипового розвитку, що більш-менш виражено зачіпає різні сфери особистості. Тому корекційні зусилля спрямовуються на усунення недоліків та розвиток пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, фізичних, моторно-рухових якостей, мови, особистості дитини в цілому. Засоби корекційного впливу ґрунтуються на максимальному використанні збережених можливостей дитини, що поступово дає змогу активізувати порушені чи недорозвинені функції. Головний акцент треба робити на вихованні у дітей вищих психічних процесів (аналізуючого сприймання, логічного мислення, відтворюючої та творчої уяви, довільного запам'ятовування тощо), оскільки вони відіграють провідну роль у загальному психічному розвитку людини. Навіть в умовах роботи з розумовідсталими дітьми, для яких характерне значне недорозвинення цих процесів, цей напрям корекційної роботи дає найвагоміші результати.⁷

Ефективність корекційно-виховної роботи пов'язана з глибоким знанням педагогами типологічних особливостей розвитку різних категорій аномальних дітей та індивідуальної специфіки розвитку кожної дитини, а також з урахуванням вікових особливостей розвитку дітей у добір і змістовного матеріалу, визначенні методів і прийомів корекційно спрямованого навчання та виховання. Найважливішим є забезпечення свідомого, активного, зацікавленого та самостійного (що не виключає, звичайно, необхідної педагогічної допомоги) виконання дітьми різноманітних навчальних, ігрових і трудових завдань в умовах спеціальної організації їх предметно-практичної, мислительної та мовної діяльності. Принципове значення має забезпечення постійних дійових зв'язків спеціальної школи з широким соціальним оточенням, а саме залучення аномальних дітей до суспільно корисної діяльності, позакласної та позашкільної роботи, пов'язаної з їх естетичним, фізичним, трудовим, моральним, ідейно-громадським вихованням, до активної та свідомої участі в суспільній роботі, встановлення шефських контактів школи з підприємствами та установами.

5. Поняття «діти з вадами психофізичного розвитку» та форми їх освіти (інституціалізація, інтеграція, інклюзія).

Слайд №

Визначення понять «інклюзія», «інтеграція», «порушення психофізичного розвитку», «особливі потреби» та ін.

Починаючи з 90-х років ХХ ст. провідною моделлю сучасних суспільно-соціальних стосунків стосовно осіб з обмеженими можливостями, зокрема, неповносправних дітей, визначено інклюзію, яка ґрунтується на визнанні та повазі індивідуальних людських відмінностей і передбачає збереження відносної автономії кожної суспільно-соціальної групи, а уявлення та стиль поведінки, притаманний традиційно домінуючій групі, мають модифікуватися на основі плюралізму звичаїв та думок.

Слайд № Основоположним в інклюзивних підходах є те, що не особистість має прилаштовуватися до суспільних, соціальних, економічних стосунків, а навпаки – суспільство має створити умови для задоволення особливих потреб кожної особистості. Водночас особливості не повинні сприйматися «як явище виняткове, приречене», наявність того чи іншого порушення не зумовлює маргінальність життєвого шляху людини. В центрі уваги цієї моделі суспільної поведінки є:

- автономність;
- участь у суспільній діяльності;
- створення системи соціальних зв'язків;
- прийняття суспільством усіх без обмежень, кожної особистості.

Слайд №

Термін «інклюзія» відмінний від терміна «інтеграція» за своїм концептуальним підходом. Зокрема в документі «Міжнародні консультації з питань навчання дітей з особливими освітніми потребами» вказується на те, що:

Інтеграція визначається як зусилля, спрямовані на введення дітей у регулярний освітній простір.

Інклюзія – це політика та процес, який дає змогу всім дітям брати участь у всіх програмах.

Відмінність у підходах полягає у визнанні того факту, що ми змінюємо суспільство, аби воно враховувало й пристосовувалось до індивідуальних потреб людей, а не навпаки.

Слайд №

«Аномальні особи», «дефективні», «інваліди», «діти з вадами» – ці терміни

в нашій країні донедавна були законодавчо закріпленими і загальнозживаними. Понятійна основа цих термінологічних визначень – фіксація порушень, вад, відносної аномальності.

Втім, ще у 1927 році Л. Виготський, обґрунтовуючи теорію надкомпенсації, передбачав: «...доведеться відмовитися і від поняття, і від терміна «дефективні діти» [5, с. 67].

Щодо терміна «інвалід», міжнародне визначення якого вперше подано в Декларації ООН «Про права інвалідів» у 1975 р., то це – «особа, яка не може самостійно забезпечити повністю або частково потреби нормального особистого і / або соціального життя через вроджене або набуте порушення фізичних чи розумових здібностей».

Сучасні міжнародні тенденції в галузі міжнародних правових норм, соціальної політики, освіти засвідчують найбільш прийнятне використання терміна «особа з обмеженими можливостями», оскільки основна увага концентрується на «особі», а «обмежені можливості» – другорядна характеристика.

Особливість передбачає відмінність, несхожість, можливо, неповторність, індивідуальність, унікальність». Відповідно, дітьми з особливими потребами

досліджувач вважає дітей-інвалідів, дітей з незначними порушеннями здоров'я, соціальними проблемами, обдарованих дітей.

Категоріальність дітей з особливими потребами

Широке вживання терміна «діти з особливими потребами» зініціювала

Саламанкська декларація, опублікована у 1994 р.. Тут подано його основне визначення «особливі потреби». Воно стосується всіх дітей і молодих людей, чії потреби залежать від різної фізичної чи розумової недостатності або труднощів, пов'язаних з навчанням. Чимало дітей мають труднощі в навчанні, відтак – спеціальні освітні потреби на певних етапах свого навчання в школі.

Запитання: 1. Що вивчає наука “дефектологія” або “корекційна педагогіка”? 2. Поясніть поняття “реабілітація”. 3. Які завдання вирішує дефектологія? 4. На що спрямована діяльність дефектологів? 5. Яка основна вирішальна проблема дефектології?

